

Sodankylä Rajala

Tuulivoimahankkeen arkeologinen inventointi 2024

Arttu Tokoi

Maanala Oy

Tutkimuksen perustiedot

Kohde: Rajalan tuulivoimahankealue ja siihen liittyvät sähkölinjat Sodankylässä

Tutkimuksen tyyppi: arkeologinen inventointi

Tavoite: selvittää onko alueella arkeologisia kohteita

Tutkimuslupa: –

Kenttätyöaika: 23.–24.10.2024

Tutkija: FM Arttu Tokoi, Maanala Oy

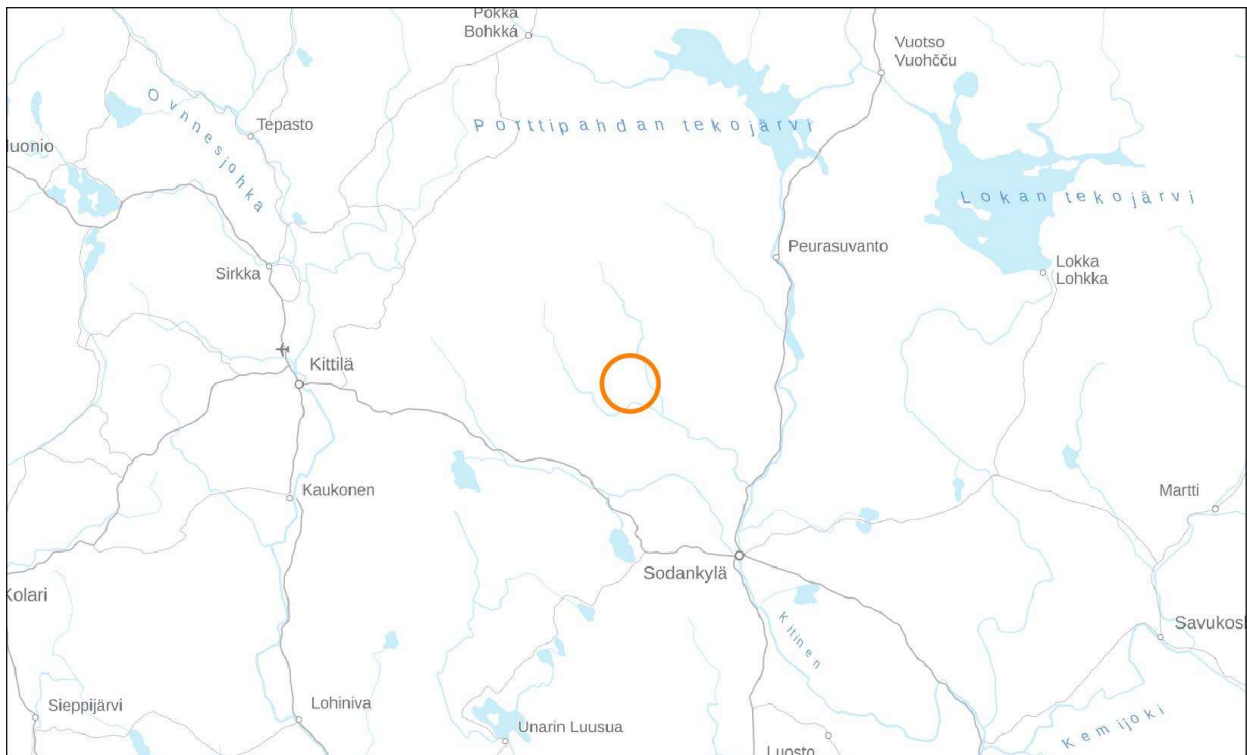
Tilaaaja: AFRY

Koordinaatit alueen keskeltä: N 7504850 E 465200

Aiemmat arkeologiset inventoinnit: –

Tutkimuksessa talletetut esinelöydöt ja näytteet: –

Tulos: Suunnitelma-alueelta ei tunnettu entuudestaan arkeologisia kohteita eikä inventoinnissa löydetty uusia kohteita.

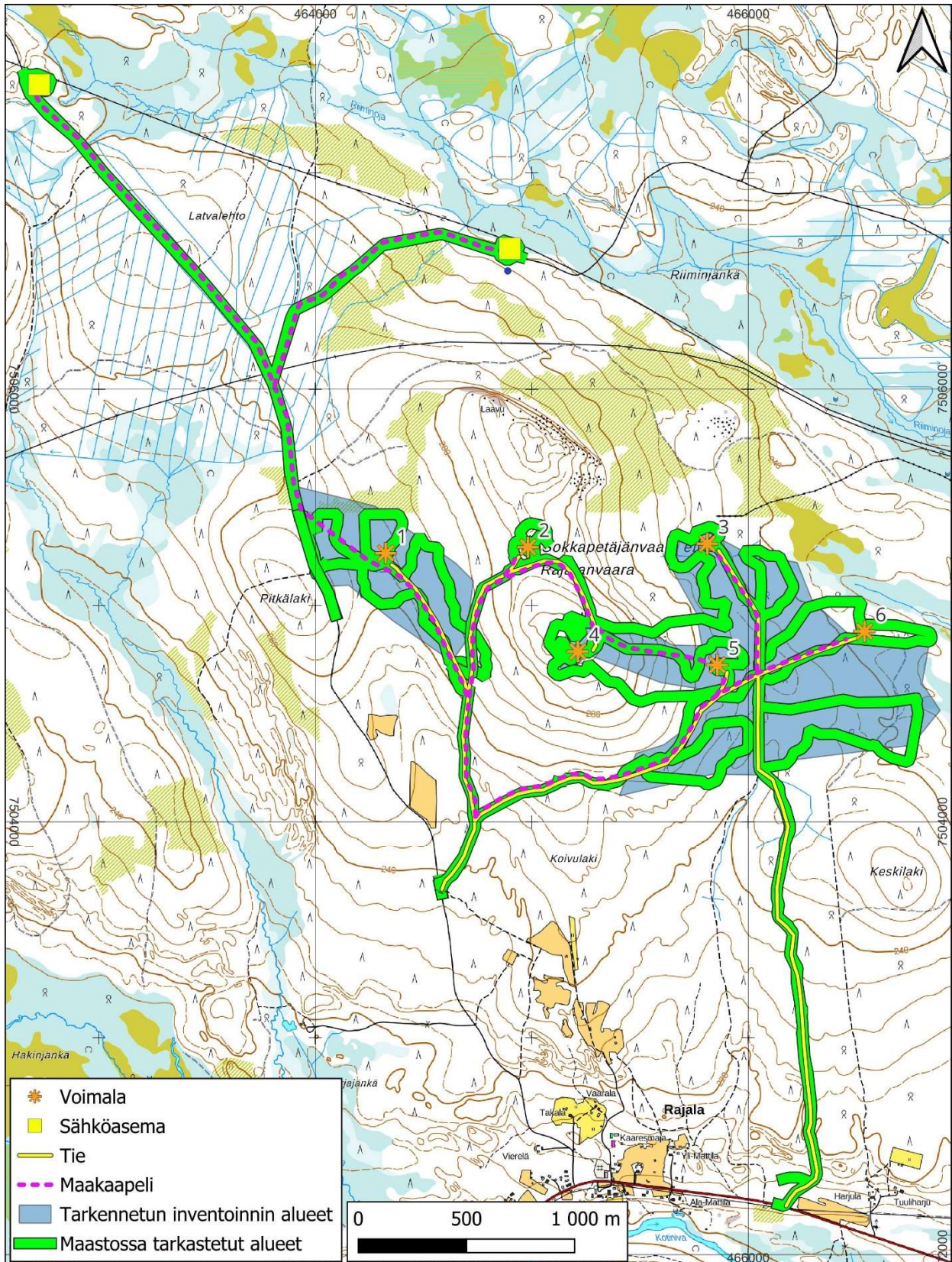

Kuva 1. Tutkimusalue sijaitsee oranssin ympyrän sisällä. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

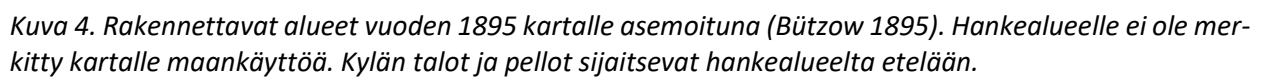
Raportin karttakoordinaatit on ilmoitettu ETRS-TM35FIN-järjestelmässä (korkeus N 2000). Alkuperäinen arkistoaineisto digitaalisine valokuvineen: Maanala Oy. Kaikki kuvat: Arttu Tokoi, Maanala Oy. Raporttikopiot pdf-muodossa: Museoviraston arkisto, alueellinen vastuumuseo ja työn tilaaja.

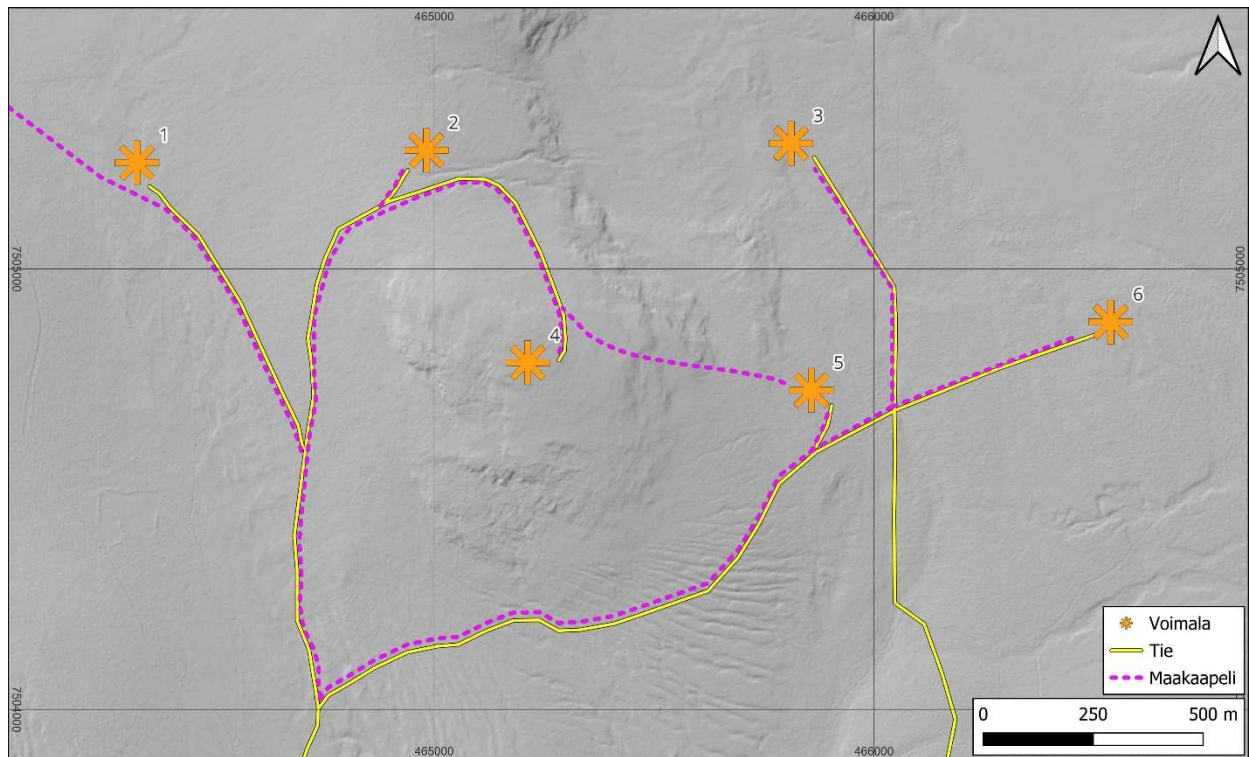
Kansikuva: Voimalanpaikka 4 Rajalanvaaran päällä.

Kuva 2. Tutkimuskohteen sijainti punaisella ympyröitynä. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Kuva 3. Suunnitellut voimaloiden, sähköasemien, tiestön ja maakaapeleiden paikat. Harmaalla merkittynä tarkennetun inventoinnin alueet, joilla rakennussuunnitelmiin voi tulla enemmän muutoksia. Vihreällä merkittynä maastossa tarkastetut alueet. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.

Kuva 5. Suunnitellut tuulivoimalat Maanmittauslaitoksen 0,5 p -tarkkuuden laserkeilaukseen perustuvalla rinnevarjosteella.

Kuva 6. Voimalanpaikka 1 loivassa rinteessä.

Kuva 7. Voimalan 2 paikka oli varsin tasainen. Maa oli laajalla alalla pinnaltaan nokinen ja alueelle kaitettiin jonkin verran koekuoppia. Mahdollisesti noki liittyy metsäpalo.

Kuva 8. Voimalanpaikka 3. Paikan länsipuolella oli matala kivikkoharjanne.

Kuva 9. Voimalan 6 paikka sijaitsi loivassa auratussa rinteessä.

Kuva 10. Voimalanpaikka 5 sijaitsi niin ikään loivassa rinteessä.

3. Inventointihavainnot

Suunnitellut voimalat sijaitsevat Sokkapetäjänvaaran rinteillä ja laella. Mahdolliset sähköasemanpaikat ovat tästä pohjoiseen Riiminojaa ympäröivän suon tuntumassa. Voimaloille tuleva tiestö ja maakaapelointi noudattaa pitkälti vanhoja tieuria, mutta voimaloiden väliset yhteydet joudutaan rakentamaan uusille paikoille.

Voimalat sijaitsevat korkeuksilla 238–298 m mpy ja muu rakentaminen alimmillaan 207 m mpy. Koko alue on vedenkoskematonta (ASD-tietokanta). Maaperä vaaralla on useimmissa paikoissa hietamoreenia. Paikoin, esimerkiksi laella, tavattiin rakkamaista kivikkoa.

Maastonpiirteiltään vaara on pääosin loivaa, lähinnä mäntyä kasvavaa rinnettä. Hieman jyrkempiä rinteenkohtia on siellä täällä. Puroja tai muita ympäristöstä poikkeavia maastonkohtia ei vaaralla ole, vaan koko alue on varsin yksipuolista loivapiirteistä metsämaisemaa. Vaaralta luoteeseen mentäessä maasto tasoittuu ja metsä päättyy sähköasemien paikkeilla suon laitaan.

Näkyvyys koko alueella oli hyvä. Erityisen hyvät olosuhteet inventoinnille tarjosivat vanhat metsäalueet ja hakkuut vaaran keskiosissa. Inventoinnissa ei kuitenkaan havaittu mitään arkeologisiin kohteisiin viittaavaa.

Oulussa 7.1.2025

Arttu Tokoi
arkeologi, FM

Maanala Oy

4. Lähteet

Bützow B.E. 1895. *Kartta Rajalan lohkokunnan kaikista tiluksista Sodankylän pitäjän Sattasen kylässä Lapinmaan kihlakuntaa ja Oulun lääninä*. 413: 1^{1a-b}. Maanmittauslaitoksen arkisto.

Topografinen kartta 1969. *Karttalehti 3714 02 Sokkapetäjänvaara*. Maanmittauslaitos.

ASD-tietokanta (Ancient Shorelines database). Geologian tutkimuskeskus. [gtkdata.gtk.fi/maankamara/].

Maanmittauslaitoksen historiallisten ilmakuvien arkisto [www.paikkatietoikkuna.fi].

Museoviraston ylläpitämä Kulttuuriympäristön palveluikkuna eli niin sanottu Muinaisjäännösrekisteri [https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx].